

האשה שנתארמלה

פרק שני כתובות

כה.

עין משפט נר מצוה

פ א מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ ו' מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ ח ב מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ ט א מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ י א מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ יא א מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ יב א מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ יג א מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ יד א מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ טו א מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ טז א מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ טז א מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ טז א מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'
פ טז א מיי פ"כ מהל' אסורי ביאה הלכה א'

ואלא מאי גדולה חוקה. דקאמר ר' יוסי למה לנו (ל) לחוש להשגיח חוקתה כי מה יש לחוש לזנותה: **בפרומה דרבנן.** שהרי בגולה היו שאין שם תרומה מן התורה דכל מנזה שהיא תלויה בצרכי אינה נוהגת אלא בצרכי כדאמרין בקידושין (קז ע"ב): **ואיניניא אימא**
הספא נמי בפרומה דרבנן אכול
תרומה פירות האילן וירק: דאורייתא.
דגן פירות ויאהר לא אכול ומש"ה לא
קשיא למ"ד מעלין מתרומה ליוחסין
דכי מסקינן ליוחסין מתרומה דאורייתא
כו': דאיכא למיגור משום פרומה
דאורייתא. שהרי לארץ צאו ומנזיה
שם תרומה גמורה דאורייתא מה
שלא היה מנזי להם בגולה ויש לחוש
פן יאכילום זה: לא במידי דאקרי
קדש. והיינו תרומה: וכל זר לא
יאלץ קדש. בתרומה משמע דכתיב
בפרשה לעיל מיייה וצא השמש וטעור
ואחר יאכל מן הקדשים ואוקמינן
בתרומה ציננות בהערל (קז ע"ב):
ולא במידי דאקרי קדשים. אפילו
חזה וסוק של שלמים הנאכלים לגטי
כהניס ולעזדיהם: ואמר מה. ציננות
לשכחא ועשית אלמנה וגרושה ורע
אין לה שמורת לתרומת אביה ואינה
חזרת לחזה וסוק וילף לה מהאי
קרא כי תהיה לאיש זר היא בתרומת
הקדשים לא תאכל עוד: חוקה
לטהוה. להעיד עליו שהוא כהן:
נשיאות כפים ענני. הרואה נושא
כפיו בצבל מעד עליו צבל מקום
שהוא כהן ומקבלו הימנו לפי שיש שם
ישיבה וצ"ד קצוע בודקין אחר נושאי
כפים אצל אכילת חלה ותרומה אינה
חוקה לחזה לארץ לאו דאורייתא
תרומה דליה ולא קפדי כולי האי:
ואכילה חלה כסוריא. היא ארס לוצה
שביעשה דוד וחיצנה לא"י וקסבר
היא תנא כיצוס יחיד שמהי כיצוס
וחלתה ותרומתה דאורייתא וקס"ד
תנא חלה וה"ה לתרומה: וחילוק
מסנות. דהזרוע והלחיים: ככרין.
ואע"ג דאסורין אין אסור לזרים
האילו וכרכים מקום שווקין הן ומנזין
בו עוצרים וצדים המכירין בו אי
לאו דכהן הוא לא מחליף נפשיה:
לא לתרומה. הרואה נושא כפיו
בצבל לא אכול חלה דחוקה כסוריא
והעיד עליו צא"י מקבלין עדותו
להאכילו תרומה אצל לא ליוחסין:
מה אכילת חלה. עדות חוקתה:
ליוחסין. דאי לתרומה פשיטא היא
גופה תרומה היא וכבר הוחזק בה:
ומסקינן מחלה דרבנן כו'. דאי לאו
כהן הוא לא הווי ספוי ליה חלה ויזרה
משום תרומה: ודאפ"ה. לקמן
מפרש: נשיאות כפים וחילוק גרנות.
דתרומה: צא"י. נושאי כפים דאיכא
צ"ד קצועין ודק. וחילוק גרנות
קס"ד השתא דתרומה בזמן הזה
דאורייתא וכיון דעון מיתה איכא

תורה אור השלם

1. ויאמר ה' ליהוה אלהי ישראל
2. ויאמר ה' ליהוה אלהי ישראל
3. ויאמר ה' ליהוה אלהי ישראל
4. ויאמר ה' ליהוה אלהי ישראל

הגרות הב"ח

(א) ה"ה או ללמנו כי
 אלא בתלות תרומה וכו'.
 מ"ב וק פשי"י יצומת דף
 ט ע"ב:

מוסף רש"י

ואלא מאי גדולה חוקה. כיון ליתא למיגור מיידי. כיון גדולה חוקה דלמיר ר' יוסי. מאי רבנא, לא היה לו למיר אלא מנין לחוקה כו'. מדקאמר גדולה רבנא אשמעינן, דלע"ז דאיכא דאסור השתא עמי מעיקרא מסקינן עלה (קדושין טו). בתרומה דרבנן. מומת חוק לאין (טו). בתרומה דאורייתא. משאז לאין (טו). השתא נמי בתרומה דרבנן אכול. דממעיקרא, ומאי יעבו מומת פירות וירק, בתרומה דאורייתא. דגן פירות ויאהר לא אכול דכתיב וכל זר לא יאכל קדש. כל איתו היגין מדבר בתרומה ולא קדשים. דכתיב וצא השמש וטעור ואחר יאכל מן הקדשים. וליא לאוקמי אלא בתרומה שמוכר כפורים מותר בה (טו). ולא במידי דאיקרי קדשים. חזה וסוק של שלמים. דאשכחן דאיקרי קדשים (טו). במורם מן הקדשים. חזה וסוק, לא תאכל. ואפילו זע אין לה וטעה אל בית אביה, חזרת לתרומה ואינה חזרת לחזה וסוק (טו) של שלמים לאכול כשאר אחרות האוכלות דכרמית (ויקרא א) אמה וצ"ד וצ"ד (ויקרא טו) ומאי מני למכבז קדשים (לא תאכל) וכבז בתרומה, למורס הוא דלמח, והאי לא תאכל עלוהם הוא, ולא תימא ציננות חזת ענלה ישראל. דממעיקרא קרא ונת כהן כי תהיה לאיש זר כו'. דהא דאוקמינא להאי קרא כפרק אלמנה (טו) בנעלה לפסול לה כעון נתן וממזר ותלל פסולי עולמות, ובהתא דממעיקרא לור ללא אכלה משבזה אל בית אביה ילפין, מכלל דמעיקרא לא אכלה, ועלמיה דרב תסוד מנתרומת נפקא, דאי"ד דעולה קרא לנעלה לפסול לה אשה, לכמוז בקדשים לא תאכל. מאי בתרומה, שמע מינה הכי קאמר יש לך אחרת שאולת בקדשים, כעון תרומה, ואינה אולת כמורס, ואחו וזו חזרת. דסמין לה ונת כהן כי תהיה אלמנה, והכי מירצנא להאי מילתא כפרק אלמנה (טו) דכמי נתחייבו בחלה. דכמי בתלה (במדבר טו) בצאצא אל הארץ, והכי צאו, ולא נתחייבו במעשר. דמעשר כמי (בדברים ט) מצוואת וירק, עד שיבא כל אחד ואחד את שלו (דברים טו) או: כמעט לא נתחייבו אלא לאחר ירושה ושיבזה, דכמי (בדברים ט) עשר מעשה, וכמי בתרה כמקום אשר יבחר, עד שנתורה שיהא לא נתחייבו, והכי נאחר כיצוס ומילוק, דכמי כיצוס, וכל ימי כדלמיר ביהמיס (ב"ב טו).

ואלא מאי גדולה חוקה. בשלמא אי אין מעלין ניהא הא גדולה חוקה אע"ג דאיכא למיחש לצ"ד טועין שיעלו מן נשיאות כפים לקדשי קדשים ואע"ג דכלל חוקה מעלין לתרומה ע"פ עד אחד ולא חיישינן לצ"ד טועין שמא יעלו ליוחסין השתא סבר הנפקש דיוחסין חמירא ולא אמו למיטעי כמו לקדשי קדשים אצל השתא דלמרת טעמא דרע חוקייהו ולא חיישינן דלמא אמי לאסוקי כיון דלא אמי למיטעי וצמיטעין גדולה חוקה: (לעיל) **אין דרבא אפילו צ"ד אין מעלין ה"מ תרומה דמתאבא בצניעה כו'.** מימיה מה תולה בצניעה והא פשיטא דלכ"ע אין מעלין מאכילת תרומה ליוחסין דהא איכא למיחש דלמא עבד כהן הוא אלא בחלוקת תרומה (ה) בגורין הוא דפליגי אס מעלין ליוחסין אס לאו וצמטעין מתרומה ליוחסין לא איפליגי בה תנאי צדידי אלא דתליא הא פלוגתא צפולגתא אס חולקין תרומה לעבד בלא רבו אס לאו למ"ד חולקין אין מעלין דלמא עבד הוא והכי איבעי ליה למימר הכא אפילו למ"ד אין מעלין ה"מ תרומה דחולקין לעבד בלא רבו ואיכא למיחש דלמא עבד הוא אצל נשיאו כפים לעולם אימא לך דמעלין דאין עבד נושא כפיו: וי"ל דשפיר נקט דמתאבא צניעה דלמ"ד מעלין מאכילת תרומה נמי מעלין ובעינן דליכא למיחש שהוא עבד שאלה מצות הספר ועממא כיון דעון מיתה הוא חיישינן שמא יעלוהו ליוחסין ולכן אינערין שני עדים להאכילו בתרומה ולכן נמי אין חולקין לעבד אלא א"כ רבו עמו ואין מעלין אע"ג דעון מיתה הוא לא חייש להכי שמא יעלוהו כיון דנצנעא היא אכילת תרומה וכן חלוקה אצל נשיאות כפים דאפרכס איבעיא ליה אי חיישינן שמא יעלוהו משום דאי לא דככה הוא לא הוה חלף כולי האי ולא הוי מני למנקט כמו שכתבו המוס' אפילו למ"ד אין מעלין משום דאיכא למיחש דלמא עבד הוא דלא תליא צהי דאפילו דיכא דליכא למיחש דלמא עבד הוא אין מעלין כמו צינא מצות הספר או שמעדין עליו שאינו עבד ואדרכה הא דחולקין לו בלא רבו היינו משום מעלין ואין מעלין דאי לא הוי קשה צהי כפרה פליגי כמו שהקשו (עיל) (פ"ג): **ובי מסקינן מתרומה ליוחסין ה"מ בתרומה כו'.** רבינו יתחק בן רבינו מאיר רב גרים לה דהא איבעית אימא רב נחמן קאמר לה ואי גרסי לה א"כ היה סותר צעמנו ראייה שהצי"א דאי לא תימא הכי למ"ד מעלין מתרומה ליוחסין הא אמי לאסוקי אלא טעמא משום דרע חוקייהו ואין זו סוגיית הש"ס אס לא יאמר ולא מילתא היא דלמיר וצ"י עשרה ליוחסין (קדושין טו) גרסינן לה ואגב שיטפא דהתם שיצוס לכותבה כאן: **לא במידי דאיקרי קדש** וא"ת תרומה נמי איקרי קדשים דכתיב וצא השמש וטעור ואחר יאכל מן הקדשים והוא קרא איירי בתרומה דהעריב שמשו אכול בתרומה מיקרי קדשים אצל הכא אכילת זר קאמר דלא אשכחן קדשים גבי אכילת זר: **נשיאות כפים בבב"א.** דוקא נשיאות כפים ולא אכילת חלה ואע"ג דכסוריא נמי הוי מדרבנן אין מדקדקין בצבל כמו כסוריא דסבר האי תנא כיצוס יחיד שמהי כיצוס ואכילת חלה כסוריא ה"ה נשיאות כפים כדמוכח לקמן: **לא חייבין גרנות גופה דחלה** וקסבר תרומה כו'. ולי' דפליגי הך צרימות צפולגתא דרב הונא צהי דרב יהושע ורבנן דאי לאו הכי צדח נפקא חיבה למידק דמעלין מנשיאות כפים ליוחסין ופליגי נמי דלצרייתא קמייתא אכילת חלה כסוריא חוקה לתרומה וכל שכן דאכילת תרומה דאורייתא דהיא חוקה לאכילת חלה דרבנן וצרייתא שניה קמני דחילוק גרנות דהיינו תרומה כסוריא לא היא חוקה לחלה: **עדות משנכנסו לה שנים ושנאה מרגלים תלמוד לומר צבואה צבואה** לאו צבואה ולא כתב כי תצאו יכול משנכנסו לה מרגלים ת"ל כו': **ל"ו**
 כיצוס וחילוק היה אצל מועד בגלגל י"ד שנים כדלמיר ביהמיס (ב"ב טו).

תורה אור השלם

1. ויאמר ה' ליהוה אלהי ישראל
2. ויאמר ה' ליהוה אלהי ישראל
3. ויאמר ה' ליהוה אלהי ישראל
4. ויאמר ה' ליהוה אלהי ישראל

הגרות הב"ח

(א) ה"ה או ללמנו כי
 אלא בתלות תרומה וכו'.
 מ"ב וק פשי"י יצומת דף
 ט ע"ב:

מוסף רש"י

ואלא מאי גדולה חוקה. כיון ליתא למיגור מיידי. כיון גדולה חוקה דלמיר ר' יוסי. מאי רבנא, לא היה לו למיר אלא מנין לחוקה כו'. מדקאמר גדולה רבנא אשמעינן, דלע"ז דאיכא דאסור השתא עמי מעיקרא מסקינן עלה (קדושין טו). בתרומה דרבנן. מומת חוק לאין (טו). בתרומה דאורייתא. משאז לאין (טו). השתא נמי בתרומה דרבנן אכול. דממעיקרא, ומאי יעבו מומת פירות וירק, בתרומה דאורייתא. דגן פירות ויאהר לא אכול דכתיב וכל זר לא יאכל קדש. כל איתו היגין מדבר בתרומה ולא קדשים. דכתיב וצא השמש וטעור ואחר יאכל מן הקדשים. וליא לאוקמי אלא בתרומה שמוכר כפורים מותר בה (טו). ולא במידי דאיקרי קדשים. חזה וסוק של שלמים. דאשכחן דאיקרי קדשים (טו). במורם מן הקדשים. חזה וסוק, לא תאכל. ואפילו זע אין לה וטעה אל בית אביה, חזרת לתרומה ואינה חזרת לחזה וסוק (טו) של שלמים לאכול כשאר אחרות האוכלות דכרמית (ויקרא א) אמה וצ"ד וצ"ד (ויקרא טו) ומאי מני למכבז קדשים (לא תאכל) וכבז בתרומה, למורס הוא דלמח, והאי לא תאכל עלוהם הוא, ולא תימא ציננות חזת ענלה ישראל. דממעיקרא קרא ונת כהן כי תהיה לאיש זר כו'. דהא דאוקמינא להאי קרא כפרק אלמנה (טו) בנעלה לפסול לה כעון נתן וממזר ותלל פסולי עולמות, ובהתא דממעיקרא לור ללא אכלה משבזה אל בית אביה ילפין, מכלל דמעיקרא לא אכלה, ועלמיה דרב תסוד מנתרומת נפקא, דאי"ד דעולה קרא לנעלה לפסול לה אשה, לכמוז בקדשים לא תאכל. מאי בתרומה, שמע מינה הכי קאמר יש לך אחרת שאולת בקדשים, כעון תרומה, ואינה אולת כמורס, ואחו וזו חזרת. דסמין לה ונת כהן כי תהיה אלמנה, והכי מירצנא להאי מילתא כפרק אלמנה (טו) דכמי נתחייבו בחלה. דכמי בתלה (במדבר טו) בצאצא אל הארץ, והכי צאו, ולא נתחייבו במעשר. דמעשר כמי (בדברים ט) מצוואת וירק, עד שיבא כל אחד ואחד את שלו (דברים טו) או: כמעט לא נתחייבו אלא לאחר ירושה ושיבזה, דכמי (בדברים ט) עשר מעשה, וכמי בתרה כמקום אשר יבחר, עד שנתורה שיהא לא נתחייבו, והכי נאחר כיצוס ומילוק, דכמי כיצוס, וכל ימי כדלמיר ביהמיס (ב"ב טו).

תורה אור השלם

1. ויאמר ה' ליהוה אלהי ישראל
2. ויאמר ה' ליהוה אלהי ישראל
3. ויאמר ה' ליהוה אלהי ישראל
4. ויאמר ה' ליהוה אלהי ישראל